

Λίγα λόγια για την Πεσσάδα μας...

Λεώνη Ευαγγελάτου-Δάλλα

«Κ. Παρθένης» Πνευματικό Κέντρο, Πεσσάδα

21 Αυγούστου 2017

Ο λόγος;

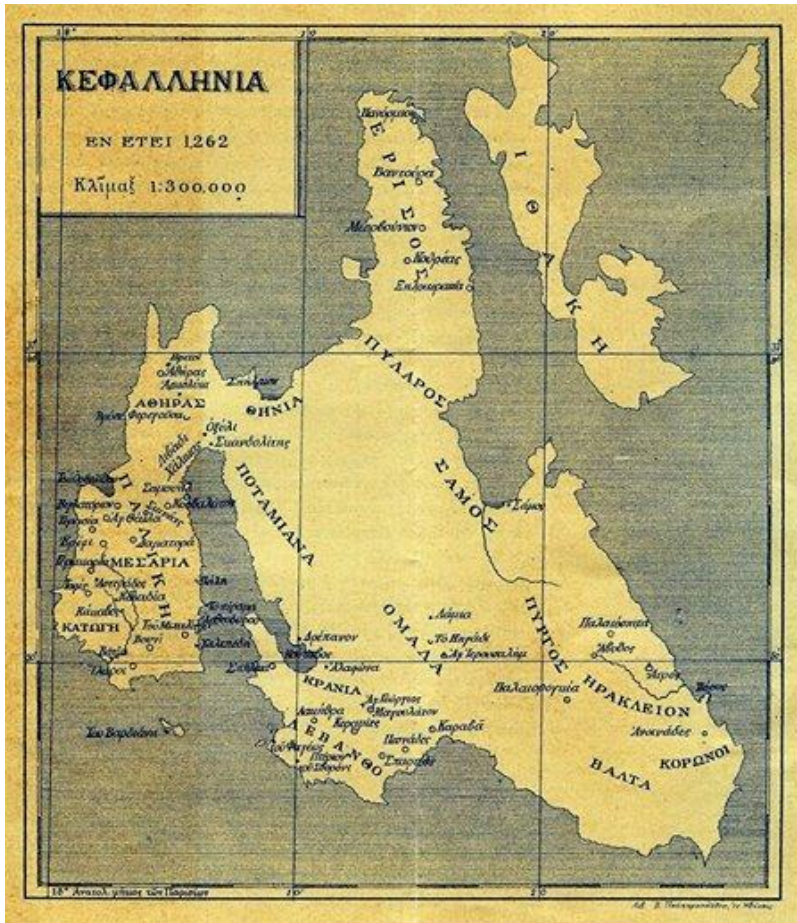
*Της Πεσσάδας το καρβέλι
Έχει ζάχαρη και μέλι
Κι όποιος στην Πεσσάδα πάει
Εύκολα δεν την ξεχνάει*

Πρώτες καταγραφές

- Το χωριό εμφανίζεται στο Πρακτικό της Λατινικής Επισκοπής Κεφαλληνίας του 1264, ως «Πεσνάδα» ή «Πεονάδα».
- Με βάση αυτό το Πρακτικό, ο Γεωγράφος Δρ Ιωσήφ Παρτς/Partsch, δημιούργησε (1892) χάρτη με τις τοποθεσίες που είχαν καταγραφεί σε αυτό.

Απεικόνιση πόλεων, χωριών και περιοχών σύμφωνα με τον Partsch

«Μέγα χωρίον αρχαίον, πρωτεύουσα του Δήμου Ἄνω Λειβαθούς κείμενον εν μέσω πυκνού ελαιώνος και έχον διακόσιες τριάντα υψηλάς και ευρύχωρους οικίας»

(1890, Αν. Μηλιαράκης)

Απεικόνιση πόλεων, χωριών και περιοχών σύμφωνα με τον *Partsch*

«Μέγα χωρίον αρχαίον, πρωτεύουσα του Δήμου Ἄνω Λειβαθούς κείμενον εν μέσω πυκνού ελαιώνος και έχον διακόσιες τριάντα υψηλάς και ευρύχωρους οικίας»

(1890, Αν. Μηλιαράκης)

Η περιοχή επί Ενετοκρατίας (1500-1797)

- Η Γαληνοτάτη Δημοκρατία της Βενετίας άρχισε να οργανώνει διοικητικά την Κεφαλονιά, έκανε προσπάθεια εξασφάλισης έννομης τάξης και καταγραφή κατοίκων, καλλιεργειών και ζώων.
- Φύλαξη Ακτών
 - Οργανώθηκε ιππικό σώμα (222 ιππέων) με 13 αρχηγούς που κατανεμήθηκαν σε 11 περιοχές.
 - Ο Ζήσιμος Della Porta ορίστηκε υπεύθυνος (1506) για την περιοχή από Πεσσάδα έως τις Πλατειές, με σώμα 12 ιππέων, σε 8 σκοπιές στις ακτές.

Η περιοχή επί Ενετοκρατίας (1500-1797)

- Συμβούλιο της Κοινότητας

Οικισμός ή περιοχή	Μέλη
Φρούριο και Προάστιο Αγ. Γεωργίου	62
Κεραμιές	25
Τραυλιάτα	20
Ταλαμιές	18
Λακύθρα	20
Σπαρτιά και Πεσάδα	15
Παλική και άλλοι μακρινοί τόποι	20

Απογραφές Κατοίκων

- Κατά τη διάρκεια της κυριαρχίας των Ενετών πραγματοποιήθηκαν πολλές απογραφές πληθυσμού:

1581-83 με υπεύθυνο τον Πέτρο Καστροφύλακα-
Piero Castrofilaca, Γραμματέα των Προβλεπτών,
1587, 1590, 1593, 1601, 1603, 1608, 1616,..., 1766-
1770.

- Από την αύξηση του πληθυσμού , παρατηρείται η ανάπτυξη της Πεσσάδας στη διάρκεια των ετών αυτών και κυρίως τον 18^ο αιώνα.

1583-1770 : Αύξηση πληθυσμού 160%

Απογραφή 1583 (207 κάτοικοι)

Casali	Huemini da fattien	Denne e putte	Putti	Vecchi
Fortezza e Borgo ¹	302	403	145	9
Apano Passadha	31	80	28	1
Cato Passadha ²	24	28	13	2
Chieramiès	72	108	58	4
Messarata ³	28	59	28	6
Cuntunata ⁴	19	22	9	2
Traïna ⁵	38	76	35	5
Sclavata ⁶	46	63	30	18
Perivolo ⁷	84	173	107	25
Zindiliès ⁸	66	103	51	11
Spiglia	79	131	73	8
Neocorio ⁹	35	61	46	3
Stanata ¹⁰				
Barcetimata ¹⁰				
Culurata				

1583-1770 : Αύξηση πληθυσμού 160%

Απογραφή 1770 (544 κάτοικοι)

Famiglie cittadine di Cefalonia	Numero delle famiglie cittadine	Uomini dalli anni 16 sino 60	Vecchi dalli anni 60 in su	Putti sino anni 15	Donne d'ogni età	Papa e sacreme- nachi etc.	Totale
Chielmata ¹	2	13	3	13	13	—	42
Cocolata	5	13	3	9	20	—	45
Sclavata ²	3	21	7	22	41	—	91
Curcumelata	6	42	6	33	55	2	138
Mignes	2	27	5	23	78	—	133
Svoronata	3	116	14	95	178	5	408
Lachithres	18	203	28	170	289	11	701
Pessades	11	100	36	115	289	4	544
Convento Sta Croce	—	—	—	—	12	7	19

18^{ος} αιώνας

Σε ποιους λόγους οφείλεται η θεαματική αύξηση του πληθυσμού της Πεσσάδος κατά 160%, σε Γενική αύξηση στο Νησί μόνον 47%;

Ανάπτυξη μέσω της Ναυτιλίας

Σε καταγραφή του Εμπορικού Στόλου Κεφαλονίτικων σκαφών (διαφόρων τύπων) τον 18^ο αιώνα (1704-1797) με Βενετσιάνικη σημαία εντοπίζονται (1730-1797):

11 Καπετάνιοι της οικ. Βαλσαμάκη

10 Καπετάνιοι της οικ. Ιγγλέση

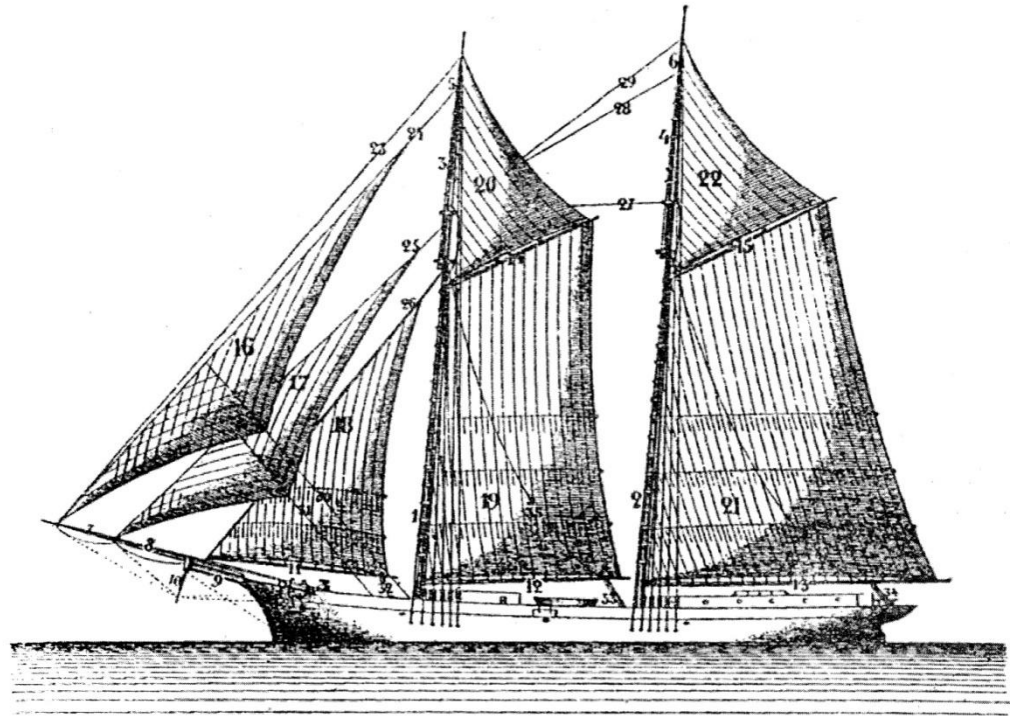
10 Καπετάνιοι της οικ. Κούπα

5 Καπετάνιοι της οικ. Κουντούρη

Ως Πλοιοκτήτες αναφέρονται, στην πλειονότητα, οι ίδιοι οι Καπετάνιοι ή μέλη των οικογενειών τους.

Οικογένειες από την Πεσσάδα (;) ως Πληρώματα

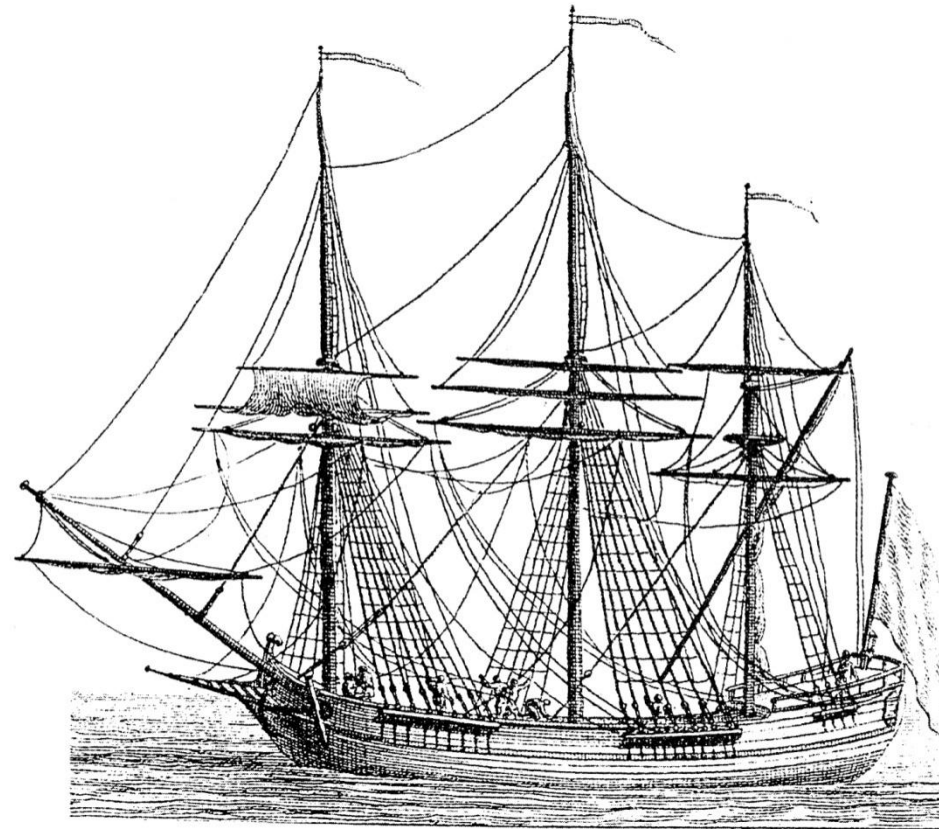
- Δόριζα
- Μεταξά
- Μολφέτας
- Όρκουλας
- Πατρίκιος
- Σκλαβούνος
- Τραυλός
- Φραγκόπουλος
- Χωραφάς
- ...

Η πλειονότητα των Πληρωμάτων ανήκε στις οικ. Βαλσαμάκη και Ιγγλέση.

Ονόματα Σκαφών

- Παναγία Ευαγγελίστρια
- Παναγία Ευαγγελίστρια & Άγιος Σπυρίδων
- Παναγία Ευαγγελίστρια & Αρχάγγελος Μιχαήλ
- Παναγία από τα Κουπάτα
- Παναγία από τα Καλλιγάτα & Άγιος Νικόλαος από τα Κουντουράτα
- Αγία Παρασκευή & Ευαγγελίστρια & Άγιος Ιωάννης Βαπτιστής
- Παναγία του Δία & Άγιος Νικόλαος
- Άγιος Νικόλαος
- Άγιος Νικόλαος & Αγία Άννα
- Άγιος Νικόλαος & Αγία Αικατερίνη
- Αγία Αικατερίνη
- Τίμιος Σταυρός & Άγιος Σπυρίδων
- *Madona di Bo(r)so*

Προορισμοί

- Λεβάντε (Ανατολή), Κύπρος
- Βενετία, Λιβόρνο, Γένοβα, Αγκώνα, Νεάπολη
- Αδριατική, Τεργέστη, Μάλτα, Μασσαλία, Τουλών
- Βόσπορος, Κωνσταντινούπολη, Σμύρνη
- Εύξεινος Πόντος / Μαύρη Θάλασσα, Οδησσός
- Αλεξάνδρεια
- Μπαρμπαριά (Αλγέρι)
- Πελοπόννησος, Κρήτη, Πρέβεζα, Σαλαώρα, Ιόνια Νησιά.

Ο Σταθμός του Αγίου Σώστη

- Υπήρχε υπάλληλος (βοηθός) στον σταθμό πλοίων του Αγίου Σώστη, που παρέπεμπε μέλη των πληρωμάτων ή ολόκληρο το πλήρωμα στο Υγειονομείο Αργοστολίου, εάν το έκρινε αναγκαίο.
- Ο Στέλιος Βαλλιάνος υπηρέτησε στον σταθμό (έγγραφα 1814-15).

Πεσσάδα:

Πρωτεύουσα Δήμου Ελληνικού Κράτους

- 1881 δημιουργήθηκε «Δήμος Άνω Λιβαθούς» με πρωτεύουσα την Πεσσάδα (Βασ. Διάταγμα 7 Φεβρουαρίου)
- Το 1866 προηγήθηκε ο «Δήμος Λιβαθούς» ο οποίος το 1881 διασπάστηκε σε 2, Άνω Λιβαθούς (Α΄τάξης) και Κάτω Λιβαθούς (Β΄τάξης)

Πεσσάδα:

Πρωτεύουσα Δήμου Ελληνικού Κράτους

Απογραφή 1889 (532 κάτοικοι)

ΔΗΜΟΣ				
ΑΝΩ ΛΙΒΑΘΟΥΣ				
1	Βλαχάτα	245	276	521
2	Δοριζάτα	31	48	79
3	Καραβάδος	229	266	495
4	Κοριάνα	106	140	246
5	Κλείσματα	47	60	107
6	Κουντουράτα	88	118	206
7	Λουρδάτα	149	145	294
8	Μουσαλάτα	89	86	175
9	Πεσσάδες	247	285	532
10	Ποριαράτα	76	67	143
11	Σιμοτάτα	117	104	221
12	Σπαρτιά	261	309	570
13	Κεραμιαίς	219	291	510
	Μονή Σισίων	19		19
	» Έσταυρωμένου ..	1	8	9
	» 'Αγ. 'Ανδρέου Μη-			
	λαπιδιάς	20	2	22
		1,944	2,205	4,149

Δυο οικογένειες που εγκαταστάθηκαν στην Πεσσάδα τον 15^ο αιώνα

A) Οικογένεια Βαλσαμάκη

- Ο μάγιστρος Συμεών Βαλσάμας αναχωρεί το 961 με τον Νικηφόρο Φωκά από την Κωνσταντινούπολη, σε εκστρατεία απελευθέρωσης της Κρήτης από Σαρακηνούς.
- Εγκαθίσταται στην Κρήτη, όπου προστέθηκε το «-άκης».
- Αρχές 15^{ου} αιώνα οι αδελφοί Άγγελος και Βαπτιστής μεταναστεύουν για Σικελία και Κεφαλονιά.

- Ο Βαπτιστής Βαλσαμάκης λαμβάνει Φέουδο από τον Κάρολο Τόκκο (κόμη Κεφαλληνίας, δούκα Λευκάδας) στην Πεσσάδα και τον τίτλο Βαρώνου Φεουδάρχη.
- Η οικογένεια έδωσε, πλην των ναυτικών, λόγιους, ιατροφιλόσοφους, νομικούς, δικαστικούς, πολιτικούς (Ιόνιο, Ελληνική Βουλή).
- Μέλη της οικογενείας συμμετείχαν στον απελευθερωτικό αγώνα κατά της Οθωμανικής αυτοκρατορίας.
- Δεν υπάρχουν σήμερα άρρενες απόγονοι στην Πεσσάδα.

Οικία Βαλαμαάκη

Ο Ζωγράφος Κ. Παρθένης (1878-1967), σύζυγος της Ιουλίας Ν. Βαλαμαάκη, έμεινε στο σπίτι αυτό (1909).

Διαμορφώθηκε (2012) ως Κέντρο Καλλιτεχνικής Δημιουργίας και Εκπαίδευσης «Κωνσταντίνος Παρθένης» με τη βοήθεια των ΤΕΙ Ιονίων Νήσων (πρόγραμμα ΕΕ).

B) Οικογένεια Ιγγλέση

- 1490 ο William de Braun (Σκωτία), ναυάγησε στα νερά της Πεσσάδας, όπου αποφάσισε να παραμείνει.
- Ενωμφεύθει κόρη Βαλσαμάκη. Περιοχή του χωριού φέρει το τοπωνύμιο «Ιγγλεσάτα».
- Μέλη της οικογένειας μετανάστευσαν κυρίως σε Ρωσία, Εύξεινο Πόντο, Κωνσταντινούπολη, Αλεξάνδρεια, Θεσσαλονίκη, από τις αρχές του 19^{ου} αιώνα.
- Το 1872 ο Αντώνιος Ιγγλέσης, αποθανών (Κων/πολη), άφησε διαθήκη για χρηματοδότηση δυο δασκάλων που θα δίδασκαν στην προγονική οικία του (Άγιος Ιωάννης ο Πρόδρομος). Η οικία επωλήθη αργότερα, για να συνεχίσει να λειτουργεί το σχολείο.

- Το 1855 ο Σταύρος Ιγγλέσης (ιατρός) άφησε κληροδότημα για την προικοδότηση δύο νεανίδων από το χωριό. Επίσης, χρηματοδοτούσε την εκπαίδευση οκτώ άπορων νέων (στην οικία του Αργοστολιού).
- Η οικογένεια έδωσε, πλην των ναυτικών, εμπόρους, ιατρούς, δήμαρχο Οδησσού, στρατιωτικούς (Ρωσικό, Ελληνικό στρατό).
- Πολλά μέλη της οικογενείας συμμετείχαν στον απελευθερωτικό αγώνα κατά της Οθωμανικής αυτοκρατορίας.
- Δεν υπάρχουν σήμερα άρρενες απόγονοι στην Πεσσάδα.

Ότι απέμεινε...

Οικόσημα οικογενειών Βαλσαμάκη και Ιγγλέση
Αναφέρονται 174 μέλη της οικ. Βαλσαμάκη και 243
μέλη της οικ. Ιγγλέση στο Libro d' Oro του 1799-νέο

Οικογένειες και Δραστηριότητες στα Νεώτερα χρόνια

- Λόγω του κομβικού σημείου που βρίσκεται η Πεσσάδα, της ανάπτυξης που είχε και της μετανάστευση πολλών παλαιών οικογενειών, κάτοικοι άλλων περιοχών της Κεφαλονιάς εγκαταστάθηκαν τον 19^ο και 20^ο αιώνα στο χωριό. Δημιούργησαν περιουσίες, απέκτησαν οικογένεια με συζύγους και από τους παλαιότερους κατοίκους και έπλασαν τη νεώτερη εικόνα του χωριού, ως κέντρο της περιοχής.
- Εκτός του επαγγέλματος του Ναυτικού, οι κάτοικοι ασχολήθηκαν με το εμπόριο, τις τέχνες κ.ά.

Ενδεικτικά αναφέρονται μερικές δραστηριότητες και μαγαζιά που υπήρχαν

- Φούρνος: οικ. Σκλαβούνου και αργότερα με ενοικίαση Χρ. Ματιάτος. Έφτασε να ψήνει 300 άρτους ημερησίως.
- Κρεοπωλεία: Σ. Λασκαράτος, Αφοί Λασκαράτου, Γ. Σταματελάτος. Η σφαγή των ζώων γινόταν στο χωριό, επωλούντο και σε άλλα χωριά από τους τρεις αδελφούς Όρκουλα και τον Ναπ. Μαραβέγια.
- Παντοπωλεία/Μπακάλικά: Δ. Βασιλάτος, οικ. Δελακά, Α. Βαλλιανάτος, οικ. Χαρτουλιάρη.
- Καφενεία: Η. Παλούμπη, Ι. Κομηνά.

- Ταβέρνες: Μ. Μπελίτση, Δ. Καππάτος, Ν. Τσάσης
(και παραγγελιοδόχος).
- Τυροκομείο: Τζωρτζάτου
- Λιτρουβιό: Μακρής
- Τσαγγαράδικα: Σ. Μεταξάς, Δ. Χαρτουλιάρης, Ε.
Πατρίκιος (πρόεδρος Κοινότητας)
- Κουρείο: Δ. Χαρτουλιάρης
- Καροτσιέρηδες: Γ. Ματιάτος, Γ. Πετράτος
- Σούστα: Δελακάς
- Πλανόδιος: Α. Σκλαβούνος

- Εργαστήριο ασημιού: Μοντεσάντος (:)
- Μοδίστρα: Αρετή....
- Μαία: Κατερίνα του Φόρτε
- Ιατροί: Τρεις της οικ. Ιγγλέση
- Αγροφύλακας: Ν. Τετενές
- Υπήρχε χωροφύλακας στο τοπικό τμήμα.

- Ριμναδόροι: Αναστάσιος Κουντούρης ή Αναστάκος, Γεράσιμος Τσάσης, Μερτζάνης.

Άποψη Πεσσάδας, 1931

Άποψη Πεσσάδας, 1931

Κοινωνική ζωή στον 19^ο - 20^ο αιώνα

Η αυλή της Σιόρα-Ρήνης

« Η Πεσσάδα πάντοτε διεκρίθη για τη μποέμικη ζωή της, για τους χορούς και τα γλέντια της. Εκείνο που έδωσε την εποχή εκείνη μεγάλο μπρίο ήταν η περίφημος Κυρά-Ρήνη Κούπα.

Στην αυλή της Κυρά-Ρήνης, το κέντρο αυτό διασκέδασης, εμαζεύονταν Κυρίες-Κύριοι και Δεσποινίδες της αριστοκρατίας και περνούσαν ευχάριστα τα βράδια τους πότε με χορούς πότε με φαγοπότι και πότε παίζοντας χαρτιά. Εκεί μέσα την πρώτη θέση είχαν Ιγγλέσηδες και Βαλσαμάκηδες.

Κάποτε προσκληθείς πήγε και ο Μολφέτας, ο οποίος απηθανάτισε την αυλήν της Κυρά-Ρήνης με το εξής ποίημα»:

«Μερικά της εξοχής ουκ ολίγης προσοχής» Ζιζάνιο 22, της 19 Σεπτεμβρίου 1893

Μερικά τῆς ἐξοχῆς
οὐκ ολίγης προσοχῆς.

Ἄριθ. Ζιζανίου 22 τῆς 19 Σεπτεμβρίου 1893.

Εἰς τὴν Πεσσάδα μὲ προσκαλέσανε,
ὅσα κι' ἂν εἶδα ἐκεῖ μ' ἀρέσανε
κι' ὅσα δὲν εἶδα, ἀλλ' ἐκατάλαβα,
ὑπ' ὄψιν ὅλα βεβαίως τᾶλαβα.

Τέτοια παρέα ἐσχηματίσθηκε,
ποὺ ἡ Πεσσάδα ὀνοματίσθηκε,
καὶ τόσες βίξιτες τοὺς ἐγενόντανε
π' οὔτε καρέκλες δὲν εὐρισκόντανε,
ἐσπέραν δέ τινα σελήνης οὔσης,
παρουσιάζεται καὶ ὁ Δεδούσης.

Ἴδον παρέα γιὰ ἐξοχή,
ἥτις θ' ἀφίση καὶ ἐποχή.
Σ' ὄλους τοὺς δρόμους, σ' ὄλες τὶς πόρτες
βλέπεις ἀθῶα λείψανα κόρτες,
καὶ κάθε ἴχνος ματιᾶς πυρίνης
μέσα στὴν κούρτη τῆς σλόρα - Ρήνης.

Ὁ Θεοδωράκης μὲ τὸ σπαθὶ του
ἔχαιρε φήμην περιποθῆτου,
ἡ δὲ καρδιά μιᾶς ἀπέλπιδος
ἔγεινε κτῆμα ἑνὸς εὐέλπιδος,
ὅστις σφυρίζοντας, ὄλους ἐκείνους
τοὺς ἐσυμάζωνε ὡσὰν καρκίνους.

Ἡ κάθε μία μὲ τὸ χρυσὸ της
χορεῦει πόλκα, βάλσαρ καὶ σότις
ὁ δὲ Ἄνδρέας ποὺ δὲν χορεῦει
μὲ τ' ὄργανέλο τοὺς ἀνταρεῦει
καὶ κάπου κάπου χαριεντίζεται
μὲ μιὰ Περπέρω ποὺ βεντουλίζεται.

Ἐκεῖ σουπέδες καὶ πικινίκια,
ἐκεῖ πολκάκια χωρὶς μανίκια
κι' ὁ πρόφην Δήμαρχος* μὲ τῆς μπαρμπέταις
κάνει ξετίμωσι σ' τῆς τουαλέταις
κι' ὅ,τι ὡς εὐλογον ἐκείνος κρίνει
ὁ πρωτοπάρεδρος τὸ ἐπικρίνει.

Μέσα στὴν κούρτη κάθε Κυρία
παίρνει μεγάλη ἐλευθερία,
κι' ἡ σλόρα - Ρήνη μὲς τὴν αὐλή της,
εἶναι σὰν ἕνας Μητροπολίτης,
γιατὶ ξαπλώνεται σ' ἕνα πεζοῦλι
καὶ τῆς φιλοῦνε τὸ χέρι οὔλοι.

Κι' ἐγὼ ποὺ πῆγα μιὰ Κυριακή,
μαζὶ μὲ φίλους δυὸ τρεῖς ἐκεῖ,
ὑπεχρεώθην νὰ καθορίσω,
ἵνα τοὺς κύκλους παρατηρήσω
καὶ καθὼς βλέπετε τοὺς παρετήρησα
καὶ χέρι - χέρι τοὺς ἐσατόρησα.

Ὅσοι στὸ μέρος ἐκεῖνο πᾶνε,
μὰ τὴν ἀλήθεια κάλοπερνᾶνε
γιατ' εἶναι βλέπετε, μεγάλο μπρόιο,
καθὼς καὶ πάμφθηνο λεωφορεῖο.

Στὰ Καλλιγᾶτα ποὺ τὰ μαθαίνουνε
ἀπὸ τὴ φοῦρκα, σχεδὸν πεθαίνουνε,
καὶ λένε μέσα τοὺς «ἄχ νὰ μπορούσαμε,
μέσα στὴν κούρτη νὰ ἐπηδούσαμε»
ὁ δὲ Κανάλης στὰ Μεταξᾶτα
δὲν ἐπικρίνει αὐτὰ τὰ ἄττα,
ἀλλ' εἶναι κόντρα εἰς ὅ,τι γένηται,
κι' ἔχει καὶ δίκηρο καθὼς μοῦ φαίνεται.

Χαίρετε χαίρετε, ὦ αὐλικοί,
ἄνδρες μεγάθυμοι κι' ἱπποτικοί,
εἴθε δὲ φίλοι ἕκαστον ἔτος
νὰ τὴν περνᾶτε καθὼς ἐφέτος,
διότι οὕτω διασκεδάζοντες
δὲν θὰ φανήτε ποτὲ γηράζοντες

* Ἐπαμεινώνδας Κουτούρης τότε Δήμαρχος Ἄνω Λειβαθοῦς.

Η αυλή της Σιόρα-Ρήνης (σήμερα)

Κέντρο Ψυχαγωγίας «Η ΧΑΡΑ»

- Στις αρχές του 20^{ου} αιώνα οι αδελφοί Δόριζα εγκαινίασαν το κέντρο ψυχαγωγίας «Η Χαρά».
- Εκτός των κατοίκων της Πεσσάδας και παρεπιδημούντων, έρχονταν καθημερινά επισκέπτες από το Αργοστόλι και άλλες περιοχές.
- Ζωντανή μουσική και χορός δημιουργούσαν ευχάριστη ατμόσφαιρα, από της 5^{ης} απογευματινής, έως μεσημεριανές ώρες, με διακοπή για το δείπνο.
- Τα δημοσιεύματα της εποχής περιγράφουν την κοσμική κίνηση στην Πεσσάδα, που μαζί με το Αργοστόλι προσέλκυε τους παραθεριστές του νησιού.

Η «Χαρά»-Μπύρα (σήμερα)

Συνολικά 101929

ΕΛΛΗΝΑ

Σελ. 2

ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

ΕΞΟΧΑΙ-ΠΕΣΣΑΔΑ

Όπως κάθε χρόνο έτσι κι' εφέτος —έφ' ότε μάλιστα σε πολύ μεγαλύτερη κλίμακα— πλέσεται, Κεραλλήνας και μή, κατέλασαν την νύκτα μας διά να παραθερίσουν. 'Η κίνησης αυτή εξαπλώεται ολοένα προς διόκληση την νύκτα, και δεν άπομένει άμφισβησία πώς, πολύ γρήγορα, άν μάλιστα γίνη και τό άπό πολλού προαγγελόμενον Μεγάλο Ξενοδοχείον στ' 'Αργιστόλι, ελόκληρη ή Κεραλλωνία θα αναγνωρίσθη παναλληνίως; ώς ενας άπό τού; καλύτερους τόπους θερμής διαμ. νύκς.

Εφέτος ή κίνησης ήτο εξαίετικώς ζωηρά τόσο εις τ' 'Αργιστόλι όσον και εις τας διαφόρους Ήχοχάς. Έκ των Ήχοχών όμως —και τούς τούς και άν' αυτό τό 'Αργιστόλι— την μεγαλύτεραν κίνησιν παρουσίασεν η Γι. ΰαδά της όποιος τά έραση έκ παύσης έβώως, άλλ' άναμφισβήτητα όμως, θήληγγρα Όμηρος τελευταίως ό συμπαιθής φίλος και έκλεκτός καλλιτέχνης κ. Α. Ήγλήσης εις τό Ήχοχασμένο φέβ' αύτθς ή «Πεσσάδα». Σήμερος, ή μέλλον σήνην, άπό ώριπα κοριτσόπουλα έκ των όποιων τό ένα είναι καλύτερο άπό τό άλλο (και μάλιστα σε τέτοις δάβωσ ην... άπο... δε περιέβη χριπότε εις άμνησαν και έθονμάν εκλογής, παρ' ήην την πύσαν, παρ' όλίγην να εΐψωμεν και την πυράν, και τας έδωτες με τας όποιος εινα πάντοτε έφοδισμένοι), κινούμενα διαρκώς, τότε προς την όμορην, άλλ' όχι και είνδονη, πλάς της: «Άμμου», ή όποιος θα άντιλαλεί έπι μακρόν την φουδρότητα των περιημένων δαιτς— μακρός που γίνονται άνέμη έκεί, τότε προς τό Νηροχόρι και τότε προς τά διάφορα φιλόφανα στίτια των έκεί διαμεόντων, παραύρουσιν στήν τροχιάν των έκλεκτός και άλλες πολλήμας παρεπίδημας κυρίες και καβέ διαστικών και παρεπίδημον κύριων και σκορπίζων παντού την σφύζουσαν ζωήν πού τό πλημυρίζη. Έτσι έχει δημιουργηθή στή Πεσσάδα κοσμική κίνησης άριστοέλεκτη και άν σμικρῶ άνάλογη με την κίνησιν φημισμένω λουτροπόλεων. Τακτικά τά θράβωα, ύστερα μάλιστα άπό της πρώτης βροχῆς, ό χειμώμιος κόσμος... και ής... φοροι κινήγοι —έπιδρωμας της πόλεως (ή άλλως λεγόμενοι «γαμπροί»), συγκεντρώνεται σε διάφορα στίτια, έπου έπακολουθούν χοροί, παιγνίδια, causerie και διάφορα άλλα ζελάματα Ικανοποιούντα έλας της ήλικίας και έλα τα γούστα. Τήν κορωνίδα όμως της κινήσεως αυτής μπορεί να πη κανεί πώς άπετέλεσε ή νεοσφα των Δων Καρούσου της προπερασμένης; Πέμπτης, στήν όποιον προσήλθεν έσμός ώριών άπαχ(έων, διαγωνίζόμενων εις όμορφιάν και χάρην, όπό την άρχηγίαν του έν παντί... καλλιτέχνης κ. Α. Ήάν, εις άνάστη και την προς αύτήν άνά

την του όποιου ή Πεσσάδα όφελει μεγάλο μέρος της αναγεννηθείσης γήμης της, ως και πολλοί Ήχοχασμένοι «γαμπροί» των περιχώρων και του 'Αργιστολίου, άκούοντες κατά παμψηφίαν ομοδόν εις τό όνομα «Σπόρος». —'Η κίνησης όμως της Πεσσάδας δεν σταματάει έως έδώ. Τήν νεοσφα των Δων Καρούσου έπακολουθεί άλλη (τό περασμένο Ξεβδύτων) παρά τή κ. Χ. Βιλασαμίκη, όπου έπίσης διαλευκέν η εύθύμια και ή φαιδρότης και ταύτην άλλαι, ώς εώκ έστι τέλος.

Έτσι εζηγείται έν μέρει γιατί ό κόσμος, παρά την λήσιν της σαιθόν, παρατίνει την παραμονήν του στήν Πεσσάδα, της όποιας άλλως τε «τό καρβέλι έχει ζήχαρι και μέλι» κατά τον στίχον του Ήάν. *Απόφαση ημετέρας διαβίσεως*

ΔΙΕΠΑΡ

ΠΕΣΣΑΔΑ

Κοσμική κίνησης.
—Οι έρεσινοί παραθεριστάς.
—Εσπερίδες—έπιδρωμα—μουσική.
ΠΕΣΣΑΔΑ (ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ)
Σακτιμβήριος (τοούνταποκρίσω μας)
—'Η γνωστό ή εΐχοχ' τού νησιού μας έρχασαν έφέτος εις τόν κολογώνα της δόξης; της. Κοσμική εΐχοχ' της Ελλάδας δεν είχε τό πραγματικό κέρι; διά διακρίδισαν και κουτσουπολιό όπως ή ιδική μας Πρώτη εΐχοχ' της έπιτυχίας της saison είναι τό ώριπα ντόμα κοριτσάκι και παρεπίδημα, μεταξύ των όποιων άναμφισβητήτως τά πρωταία κατέχει ή δ'ολη Τασία Βασιλάτου με την ελληνοκατάστην της κακτοχίην. Δύτερος λόγος είναι οι διαθούσις νηχογυγής διάφοροι παρεπίδημοι μεταξύ των όποιων ό δεικνύντης της Χριστιανικής Αδελφότητος των Νέων Αθηνών κ. Ζαχοί μετά της οικογενείας του. Τρίτος και κήριος λόγος τό άνοχημα πρώτου γόνου εις έγκαταστάσιν και περιποίησιν (άλλο όστι έπάρκει εις θερμώνας έκλεκτότερον) κέντρον των κκ. 'Ερρίκου Δόριχα και Σία έπινομασθέν δικαίως ή σφαιράς.

Άρχίζει άπό της ύψς άπογευματινής μετά τό μεσονύκτιον με όλιγόλεπτον διακοπήν διά τό δείπνον. Οι θεμώνας της «Ναρέζο» χωρίζονται εις τρία είδη. Πρώτων τούς χειροτάς, δεύτερον τούς παίτας και τρίτον εις τούς causeurs. Είναι περιέρηον ότι τελευταίος είναι ό ελιγώτερον κουτσουπολιός, ένθ' έπρεπε να συμβαίη τό άντίθετον.

Τό κέντρον όμως αυτό δεν συχνά ζεται μόνον άπό τούς Πεσοσιδιάνους και παρεπίδημοντες, δότι τότε άσφαλώς θα έκλεινε τας πύλας του. Άπαιρο έπισκεπτάται έρχονται έκεί καθ' έκάστην έξ 'Αργιστολίου και τών περίε χωρίων να θεμασίουν τας ώρας τού χειροτι. Δύο μέλιστα μουσικοί έντεχνόσθησαν και συνέγραψαν έκαστος ήπό ένα Tango α'). 'Η μικρόλα της Πεσσάδας, β') ή μετεπίτη. Πόσοι θα έρχασαν και στίχους, άλλ' όποιος κατόν μουσικός, πλην τού έννοιαστος τού «Ευάνου»

1930

Αναστασία - Σημεία Βραυονάδης 1930

«Ελλάς», «Παρατηρητής», όστις έπανηλθίμενος ήσολήθη με τή θλήγγρα τού χειροτι έμμέτρως και πεζώως. Τό σκεπ είχε κατ'εστρεπτικά άποτέλεσματα ίσα τόνον εις γαυούς όσον εΐσοχίλια και μεγάλα ένόκητα.

Ο ήρος διεξάγεται μετά ζωηρότητος και πλήρους μικροπεσοδιών, κυρίως όταν φθάσιν αυτοκίνητα σλήρη άπό ζένους καρβαλίτρος.

'Η causerie είναι ή πλέον άνάδουος, άπό τας attractions τού κέντρον. Έκεί συγκεντρώνται πεπερασμένον, άνώτεροι δικαστικῶ λειτουργί άνώτατος; δημόσιοι υπέλληλοι και όλίγοι σοβαροί κυρία θεώμινα μακρόθεν στήν χάράν της νεότητος (καποκα της διαγέτας νεότητος) και τό πάθος των παιζόντων!

Είνονται και soirées de gala κέ, ποτε ήλθε ό όπό τόν κ. Μπαχάγιου μουσικής σύλλογος άδ' Απολλώνος και κατέθελες τούς θαμνώνας με τό κορο του και την μανδολινα του. 'Αλλ' όστε ήλθεν ό κ. Ποταμιάνος με τό πέπειραμένο κορο του, καθάρως κεφαλληνιακής συνθέσεως και τζαζροπίας άποσπείρας τά θεματά χειροροπήματα των παραστάντων.

Πρό όλίγων ήμερών ένεσπείσθη και ένα κηης Black με την Zass-Band. Κατά τας ένας εσπερίδας ή συγκέντρωσις ήτο τόσο μεγάλη, ώστε παρά τά 500 καθίσματα πού έυερον έξ 'Αργιστολίου ό 'Ερρίκος ό θεμώνας έγένεσαν τούς περίε χώρους, άλλος δάβιος, άλλος έπάνω εις τούς τοιχοφ; **Ητο άλλ' ένα ένα θάμα γραφικότατο!** Και εκδρωμα σάββατα. Έγιναν με ύπερ 60 μέλη έξ άν ή μέλων Ιδιόρρυθμος έπι τού Ενετικου φρουριου 'Αγ Γεώργιος, όπου παρ' όσαν ή έκ Κακωκρας παρεπίδημοσθα κυρία Έλπίς Καρούσου μεγαλοσπεπίστατον δείπνον με πολυέθρομη λαμπονια και πυροτεχνήματα εις 60 προσκεκλημένους. Έπίσης έγένετο μουσική έσπερις παρά τού κ. Στ. Ήγλήσης, λατρώ, και χειροτυχή τοιαύτη παρά τού κ. Κ. Βολσαμάκη έπι τή έορτη της κόρης του Μαρίας.

Ο ένεσπείσθης κοσμικός άντασμός της σαις εΐχοχης έικιμε πολλούς έπιχειρηματίας να σκεφθώσιν σοβαράς περιΐδρυσιας συνοικισμούς και νείον διασκεδαστικῶν κέντρον και τίποτε δύσκολον έν τή Ελλάδα του χρονίου διαστήματος, να ίδωμεν στήν Πεσσάδα μέγα ψυχικῶν κέντρον παραθερισμού.

Η ΠΕΣΣΑΔΑ

Σάν δσαι πραγματική μέσα στην έρημο της άκεφιάς κ' αρχίζει πρώτα πρώτα απ' τ' Αργαστόλι κι' απλώνεται σ' όλο τ' νησί, βρήσκου-μαι τ' κέντρο της Πεσσάδας.

Η «ΧΑΡΑ» χωσμένη μέσα στη κρσαινάδα την όλόδροση κυρωμέ-νη από τ' άψυχα και ζωντανά της λουλούδια, δέ μας άφήνει ν' απο-ζητήσουμε τίποτα. Άρσιές, λου-λούδια, όμορφιές, χόρος, μουσική τ' και πολλά μπορεί κανείς νά πρ-θήση «Χαρά» στ' άλήθεια κρωχι-μένο τ' όνομά του.

Απ' την έκθεσι των όμορφών λου-λουδιών ξεχωρίζει τ' χαριτωμένο μπουκέτο των «Αλφα» που προσφέ-ρει ή μικρή γειτονοπούλα της Πεσ-σάδας. Ντυμένες με τ' ποιά καλα-σθηκώ γούστο όποτε πεταλουδίτες κολάχρωμες ή χαρούμενα ναυτά-κια, και όποτε συντονισμένες με την έξοχη, χάρωτα κοούλες... πολυτελεί-ας.

Μαζύ τους ή σείνή κ' εθγενικιά εκραπειδήμη με τ' γκριζογάλαζε κάρτια: καθρέφτες καλωσύνης άπε-ραντης.

Η δυό μαθητρούλες που βαθμα-λογούνται με άριστα στο μάθημα... του χορού. Τό λευκό περιστρώμα με τ' όβάλλ γλυκό πρόσωπο και κα-σταμόμαυρα μάτια, κ' ή μινιόν με τ' ακούραστο άθλητικό σωματάκι τ' άεικίνητο» του γαλαού και της κίτας.

Πολύ, πολύ συμπαθηκιά ή μαμα-ζερίτσα με τ' ρούζ, που κρατάει λίγο μουσικό τ' χρυσό χαρακτήρα και τ' γλυκειά καλωσύνη της.

Δέν είναι, άκόμα καθόλου πολ-μηρό αν ποίμε πώς δυό-τρεις νεα-ρές κυρίες δέν ύστερούν καθόλου απ' τ' κορίτσια σέ όροσιά και λάδι.

Θι θέλαμε πωλά... σασμε νά ντα... όδες στο-βράβου τ' όμορφο κεν-τρο, λέμε μονάχα γενικά πώς κάθε μιά με τ' δικό της τρόπο βοηθάει στη μεγάλη επιτυχία πούκαμε τή Πεσσάδα νά γνωριστή για ποιά συγ-χρονισμένο μέρος απ' όλο τ' νησί μας.

Τελειώνοντας θάταν άδικο νά μη λέγαμε δυό καλά λόγια για τή δι-εόθυσι του κέντρου, τ' εθγενικά κι άκούραστα άδέρφια κ. κ. Ε. Ε. Δόριζα, που μακρυσά από κάθε έκ-μετάλευσι προσκαθούν νά εόχαρι-στήσουν τούς ξένους τούς σά νά τούς κάλεσαν σέ οικογενειακή τους γιορτή.

→ Αδαμαελία Τραυζόν

→ Γαελία Παντα

→ Αικατοσία Αιλιζία Ροζοζοζή

→ Ντατζία

→ Νιγιή Κηρίση

ΣΥΛΛΟΥΕΤΤΕΣ

ΔΙ

Μπουκέτο δόκκληρα από χαρσίματα δίχως στολίδια και μπουγιατίσματα γεμάτο χάρη ήτανε πρώτα Τώρα κουρβίστηκε και καλλωπίστηκε με τ' τοιμπέδια δγάζει τ' φρούδια τ' πώς ήγίνηκε τόν κόσμο ρώτα

Τ'ά θαλασσοπούλια της παρέας μου με κυττον με μάτι αλγύβορο σα νά θέλουν νά μου πουν ότι άρ-κετά πιά άπραχόλησαν τήν θελ-κινόν πικροφοροδότριά μου...

Σ' ένα πλαγιό τραπέζι εν ώ-ροία ξανθά με καταλόχωνα χείλη καπνίζει ναυγελικά τ' τσιγάρο της ένθ τ' βλέμμα της πετάει με ίδυ-πάθεια παντού...

Είναι νά μένη κανείς ώρες εκεί, χωρίς νά σκέφτεται πώς τ' ρολόι κάνει τούς κύκλους του.

Νά ναύθη, Ίούλιος μήνας, φυ-χρίτσα, ν' άκούη τ' άκκομπανιάρι-σμα των φύλλων της μυγαλιιάς σ' ένα γλυκό ταχινό και νά φιλοσο-φή καθώς ή ώραία ξανθά Πεσσα-διάνα καπνίζει τόν «Άσσο της» γιά νά κάμουν τ' κερένα χέρια της, όποις γλυτοδν από τις άρθρώ-σεις των ώμων, κινήσεις στο σύ-θζμπο φανταγτιρές...

Αντίο Πεσσαδα: Δέν ή' άργή-σουμε τ' έναξαιτικεψθόμε τή «Χαρά» σου γιάνή συμπληρώσουμε τ' όσα ό χώρος μας άναγκάζει γιά σήμερα νά παραλείψουμε.

ΑΝΡ. ΣΤΕΦΑΝΙΤΣΗΣ

Μαρίνα Κηρίση

Πεσσαδα

Τραγούδια αφιερωμένα στις όμορφες Πεσσαδιάνες

Η ΜΙΚΡΟΥΛΑ ΤΗΣ ΠΕΣΣΑΔΑΣ

TANGO

Στη Πεσσάδα μια μικρούλα με μια φλογερή ματιά,
με χαμόγελο μου πήρε τη ψυχή μου μια βραδιά.

Στίχοι και Μουσική

Κ. ΜΠΟΧΑΓΙΕΡ

Αχ, ποτέ δεν λησμονάω τέτοια κάλλη μαγικά
που μου πήραν τη καρδιά μου και με μάγευσαν γλυκά.

Με τ' αφράτα της τα κάλλη την αιθέρια της μορφή

Αχ, ποτέ δεν θα ξεχάσω την ωραία της φωνή

Με τα ολόγλυκά της χείλη μου επήρε την πνοή

Όπου μέσα στην ψυχή μου θ' αντηχεί παντοτινή.

Έλα αγάπη μου να γείρω στη θερμή σου αγκαλιά,

Έλα να βρω τη ζωή μου στα γλυκά σου τα φιλά.

Έλα όπου σε προσμένωδος μου πάλι τη ψυχή

δος μου απ' τα γλυκά σου χείλη της αγάπης την πνοή

ΠΕΣΣΑΔΙΑΝΑ

"ΒΓΑΙΝΕΙΣ ΤΩΡΑ ΑΣΤΕΡΙ ΛΑΜΠΡΟ!"

TANGO-CHANSON

ΧΑΡΙΑΛΑΟΣ ΧΩΡΑΦΑΣ

ΑΡΙΑΔΝΗ ΚΟΥΠΙΑ

Andante $\text{♩} = 50$

ΦΩΝΗ
Α' & Β'

ΜΑΝΤΟΛΙΝΟ Ι & ΙΙ

ΚΙΘΑΡΑ

Γαλανά
Μάτια αγγελικά
Λάμπουνε γλοκά
Σαν μεγάλα αστέρια.

Υγωμένω όλο χάρι
Λυγερό κυλαρίσσι,
Κάποια μέρα θα
σβήσει,
Φθορά θα το πάρει
'θε να μαραθεί.

p

10

Α' & Β'

Μ Ι & ΙΙ

ΚΙΘ.

Στην αιθέρια
Λευκή θωριά σου
Λάμπουν τα μαλλιά σου
Τα μεταξωτά.

Βγαίνεις τώρα
Αστέρι λαμπρό
Μα εγώ προχωρώ
Να δώσω εινά'η ώρα.

mf ΓΑ - ΛΑ - ΝΑ

mf

19

Α' & Β'

Μ Ι & ΙΙ

ΚΙΘ.

Γελαστά, κοραλλένια
Τα δροσάτα σου χείλη,
Κι η λαλιά κρυσταλλένια
Αυγή του Απρίλη
Γλοκιά μου ξανθή.

Ευτοχισμένος
Για το χωρισμό σου
Που τον μαρασμό σου
Δε θα τον ιδώ.

ΜΑ - ΤΙΑ ΑΓ - ΓΕ - ΛΙ - ΚΑ ΛΑ - ΜΠΟΥ - ΝΕ ΓΑΥ Κ ΓΑΝΜΕ - ΓΑ - ΛΑ Α - ΣΤΕ - ΡΙΑ

και ένα ποίημα από τον Μικέλη Άβλιχο (1844-1917) θωρώντας «ώμορφες κοπέλλες»

Προοίμιον εις την ὠδὴν τῆς Πεσσάδας⁵⁸

Θωρῶ τὰ νιάτα,
Π' ὀλόγυρά μου θάλλουνε δροσᾶτα
Καὶ τὴ ζωὴ γιὰ μιὰ στιγμὴ ἀγαπάω
Καὶ τ' ἄσπρα τὰ μαλλιά μου λησμονάω
Καὶ λησμονάω τ' ἄσπρα μου μαλλιά
Κι' ἀκούω χτυπιές στὴ μαύρη μου καρδιά
Καὶ μπαίνουν χίλιοι πόθοι
Σὰν νᾶθελε ἔχω κάλεσμα χοροῦ,
Καὶ πάει τὸ «Σαῦτόν γνῶθι»
Καὶ τὰ λοιπὰ μαζί του, κουτουροῦ.
Καὶ ἔπιθυμᾶω χαρές, τραγούδια, τρέλλες,
Γλυκὲς ματιές ἀπ' ὠμορφες κοπέλλες
Καὶ τόσον μὲ τοὺς πόθους μου μεθάω,
Ὅπου κι ἀγάπες νὰ ποθῶ τολμάω
Ἐγὼ ξεράδι τώρα γιὰ φωτιά
Ποὺ φρόνιμο πουλάκι νὰ καθίση
Δὲν ἤθελε ποτέ του μὲ διαλέξει
Χαρούμενο γλυκὰ νὰ κελαδήση
Ἢ τύχη μου μ' ἐμὲ θέλει νὰ παίξη
Καὶ ρίχνει τέτοια λόγια στὰ χαρτιά.

Εκπαίδευση

- Σχολείον ιδιοσυντήρητον των αδελφών Ιγγλέση (1872-...)
 - Έλεγχος γενικών εξετάσεων : Έτος σχολικόν 1876-1877

Έλεγχος άποτελέσματος γενικών εξετάσεων. Έτος σχολικόν 1876-1877.

Σχολείον ιδιοσυντήρητον των αδελφών Ιγγλέση.

Όνομα υιού ετών υμνων τάξις κ'	Διαγωγή	Βαθμίδες προσόδου					Σχολική κατά- παράτασις επί αρχαίας αρα- βικών νταρ Ελληνικών	προσόδου μέσος έτος.	Εν προτάσει επί 14 Ιανουάριου 1877.
		προφορική εξέταση							
		Ελληνικά	Αριθμητική	Γεωμετρία	Γραμμάτια	Καλλιγραφία			
1. Ανδρέας Ιγγλέσιος	καλή	3	2	2	2	2	3	καλώς	καλώς
2. Διονύσιος Φραγκιαλάς	αξιόπαιδος	6	6	6	6	6	6	καλώς	αξιόπαιδος
3. Διονύσιος Φραγκιαλάς	καλή	5	5	4	4	5		καλώς	αξιόπαιδος
4. Ελέγγιος Παφίσιος	αξιόπαιδος	1	1	1	1	1		καλώς	αξιόπαιδος
5. Δημοσθένης Κούσιος	καλή								αξιόπαιδος
6. Διονύσιος Παφίσιος	αξιόπαιδος	6	6	5	6	6		καλώς	αξιόπαιδος
7. Κωνσταντίνος Παφίσιος	καλή	1	1	1	1	0		καλώς	αξιόπαιδος
8. Θεοφάνης Φραγκιαλάς	καλή								αξιόπαιδος

- Δημοτικό Σχολείο
 - 1879: Ίδρυση Μονοθέσιου αρρένων
 - 1925: Συγχώνευση με το θηλέων της κοινότητας
 - 1964: Προαγωγή σε Διθέσιο
 - 1970: Υποβάθμιση σε Μονοθέσιο
 - 1986: Κατάργηση

Διδάσκαλοι (καταγεγραμμένοι)

- Ερωτόκριτος Ευαγγελάτος (1907-1912)
- Μαρία Μολφέτα (1918)
- Αγάπη Καμπίτση (1924)
- Παναγής Βουτσινάς (1926-1927)
- Ευαγγελία Ιγγλέση (1927)
- Δέσποινα Μαυρογιάννη (1927)
- Αικατερίνη Γαλανού (1941)
- Κατσαλούλης (1960)
- Ρουμπίνα Μακρή (1961)
- Φραγκιαδάκης (1961)
- Τσαγκαράκης (1962)
- Λουκία Αννίνου-Παπαδάτου(1965)
- Αθηνά Ρηγοπούλου (1967)
- Αναστάσιος Γκούρας (1968)
- Ιωάννα Βαλλιανάτου-Αποστολάτου (1976-1986)

Δημοτικό Σχολείο, 1907 (Μαθητές: 38)

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΑΡΡΕΝΩΝ ΠΕΣΣΑΔΩΝ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1907

Δάσκαλος : Ερωτόκριτος Ευαγγελάτος του Κωνσταντίνου
Εγεννήθηκε το 1884 στα Μονοπωλάτα-Πάλλη
Εφονεύθη 10 Οκτωβρίου 1912 στη Μάχη του Γκριμπόβου-Ηπείρου

Μαθηταί από άνω προς τα κάτω και από Αριστερά στα Δεξιά

Πρώτη Σειρά - Επάνω

- 1/ Ανδρέατος Ανδρέας του Σπυρίδωνος (1897)
- 2/ Μωραΐτης Σπυρίδων του Νικολάου (1897)
- 3/ Μεταξάς-Βύτσος Γεώργιος του Γερασίμου (1897)
- 4/ Σταματελάτος Γεώργιος του Δοριφόρου (1897)
- 5/ Χαρτουλιάσης Διονύσιος του Θεοφράστου (1897)
- 6/ Σκλαβούνος Αρχιμειδής του Αριστοτέλους (1894)
- 7/ Σκλαβούνος Παναγής του Χαραλάμπους (1897)
- 8/ Παλούμπης Δημήτριος του Πέτρου (1897)
- 9/ Σπαθής Νικόλαος του Αποστόλου (1897)
- 10/ Πετράτος Σπυρίδων του Γερασίμου (Σπανής) (1897)
- 11/ Αποστολάτος Διονύσιος του Βασιλείου (1896)

Δευτέρα Σειρά

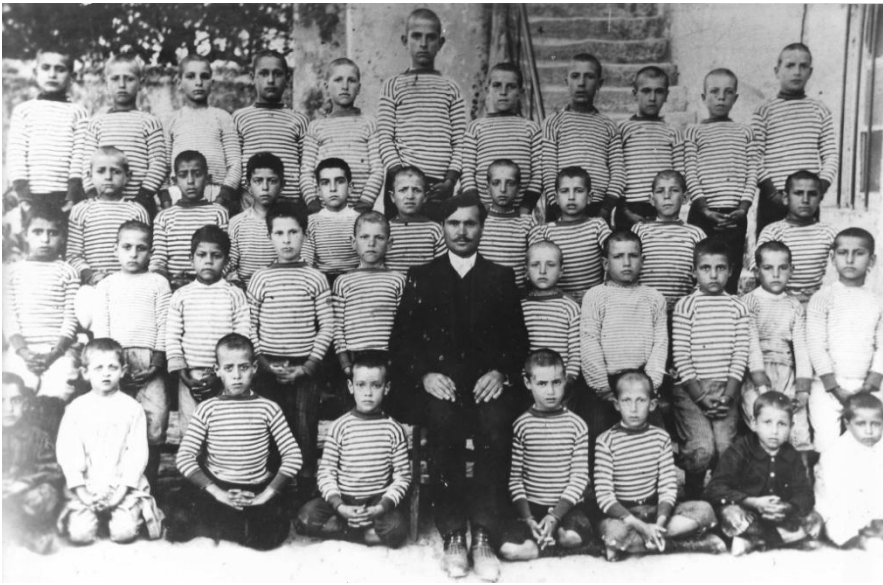
- 1/ Πετράτος, Διονύσιος του Μαρίνου (1898)
- 2/ Καλαμουτσιώτης Δημήτριος του Μιχαήλ (1898)
- 3/ Κομηνάς Νικόλαος του Ιωάννου (1899)
- 4/ Λυκιαρόπουλος Κωνσταντίνος Ιερώνυμ θρασυβούλου (1899)
- 5/ Σκλαβούνος Νικόλαος του Ευαγγελινού (1898)
- 6/ Χαρτουλιάσης Νικόλαος-Διονύσιος του Σπυρίδωνος (1898)
- 7/ Τσάσσης Παναγής του Ιωάννου (1899)
- 8/ Μπελίτσας Μενέλαος του Γερασίμου (1899)
- 9/ Μωραΐτης Νικόλαος του Σωκράτους (1899)

Τρίτη Σειρά

- 1/ Αποστολάτος Αριστοτέλης του Αλεξάνδρου (1900)
- 2/ Ιγγλέσης Εάββας του Γερασίμου (1900)
- 3/ Υποδηματάς Ιωάννης του Σπυρίδωνος (1900)
- 4/ Σταματελάτος Γεράσιμος του Δοριφόρου (1900)
- 5/ Χαρτουλιάσης Σταύρος του Σπυρίδωνος (1900)
- 6/ Χαρτουλιάσης Ευάγγελος του Θεοφράστου (1900)
- 7/ Δασκαράτος Σταμάτιος του Διονυσίου (1898)
- 8/ Ιγγλέσης Σωκράτης του Γερασίμου (1900)
- 9/ Σκλαβούνος Άγγελος του Σπυρίδωνος (1900)
- 10/ Τσάσσης Σπυρίδων του Ιωάννου (1900)

Τετάρτη Σειρά - Κάτω

- 1/ Όρκουλας Παναγής του Χαραλάμπους (1902)
- 2/ Τραυλός Σπυρίδων του Παντελέοντος (Φλίτσιας) (1901)
- 3/ Παλούμπης Ηλίας του Πέτρου (1901)
- 4/ Τσάσσης Ευάγγελος του Γερασίμου (1901)
- 5/ Πετράτος Δημήτριος του Μαρίνου (1901)
- 6/ Μωραΐτης Γεράσιμος του Νικολάου (1901)
- 7/ Μαστροκάλος Γεράσιμος του Σπυρίδωνος (1902)
- 8/ Μαραβέγιας Νικόλαος του Σταύρου (1902)

Εκκλησίες, Μονές και Ιερείς

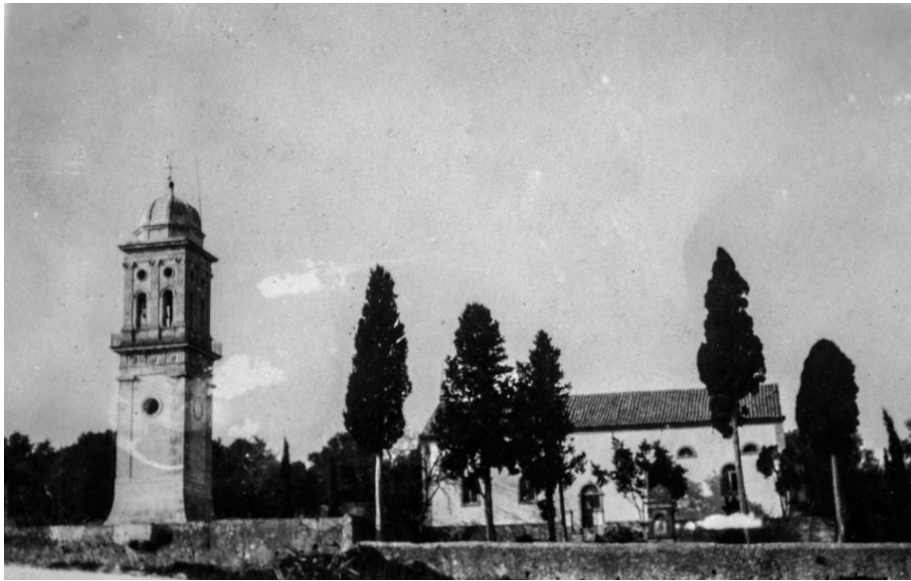
Κτητορικοί Ναοί

- Οι ανακαινιστές ήταν και κτήτορες ηθικών προνομίων από τον Επίσκοπο
 - Ευαγγελίστρια, Άγιος Ιωάννης Χρυσόστομος, Άγιος Ιωάννης Πρόδρομος, Άγιος Γεώργιος, Υπαπαντή του Κυρίου, Άγιος Ισίδωρος (οικ. Ιγγλέση)
 - Παναγία των Εισοδείων, Αγία Βαρβάρα, Άγιος Νικόλαος, Τραπεζοφόρα, Άγιος Παύλος (2) (οικ. Βαλσαμάκη)
- Από αυτούς, Συναδελφικοί Ναοί ήταν οι:
Ευαγγελίστρια, Άγιος Νικόλαος, Αγία Βαρβάρα

Ευαγγελίστρια-Παλιόκτιστη

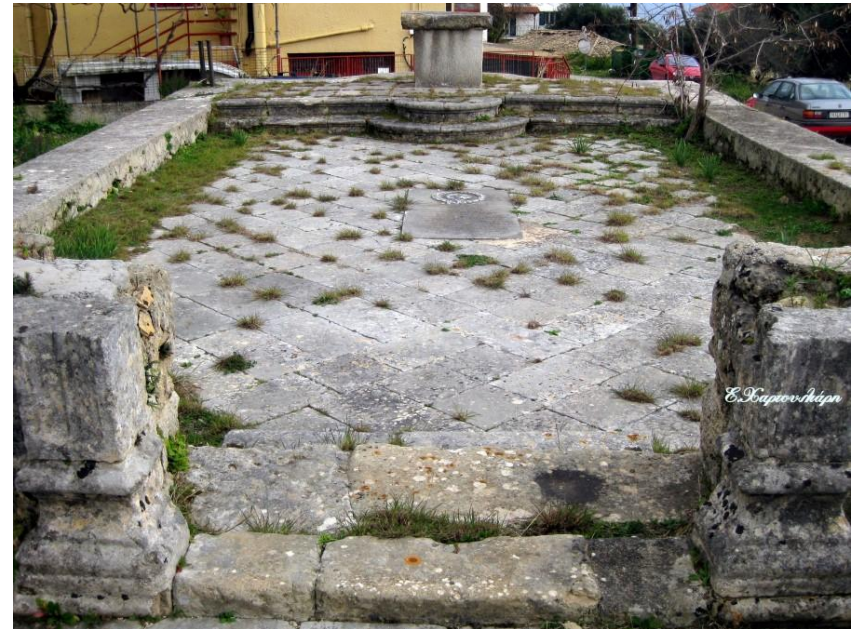
Σε παλιές φωτογραφίες...

Άγιος Ιωάννης Χρυσόστομος

Άγιος Ιωάννης Πρόδρομος

Υπαπαντή

Άγιος Ισίδωρος (2016)

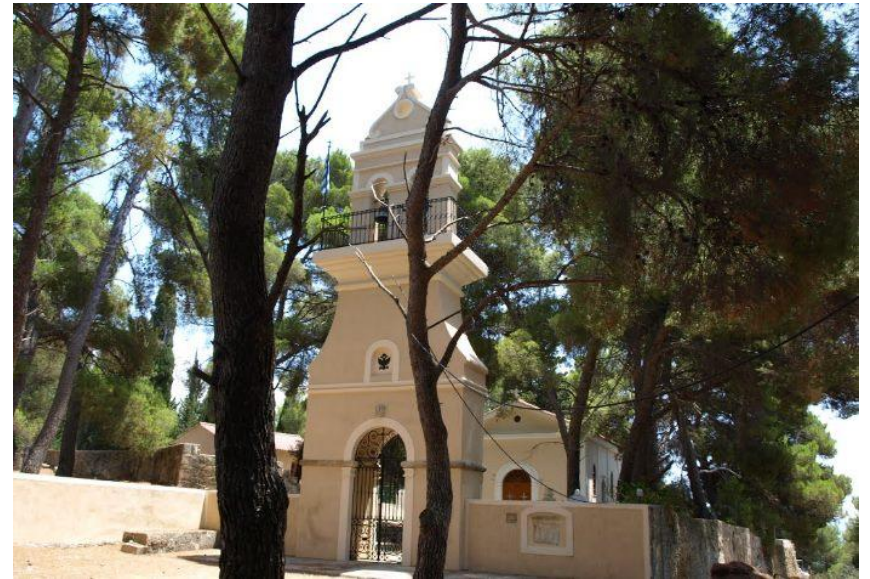
Αγία Βαρβάρα

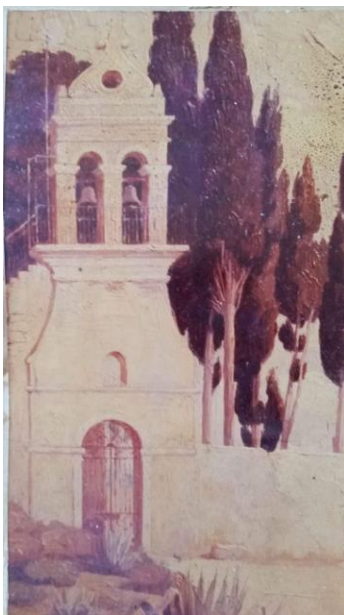
...και το Τέμπλο

Άγιος Νικόλαος

Κ. Παρθένη (1878-1967) και Β. Ιθακήσιος (1878-1977)

Άγιος Παύλος

Ι. Μεσολωράς (Πεσσάδα, 1851),
Καθ. Θεολογικής Σχολής,
Πρύτανης Πανεπιστημίου Αθηνών.
Η πρώτη θεώρηση ότι ο Απόστολος
Παύλος ναυάγησε στην Πεσσάδα.

Μονές

Μονή Εσταυρωμένου

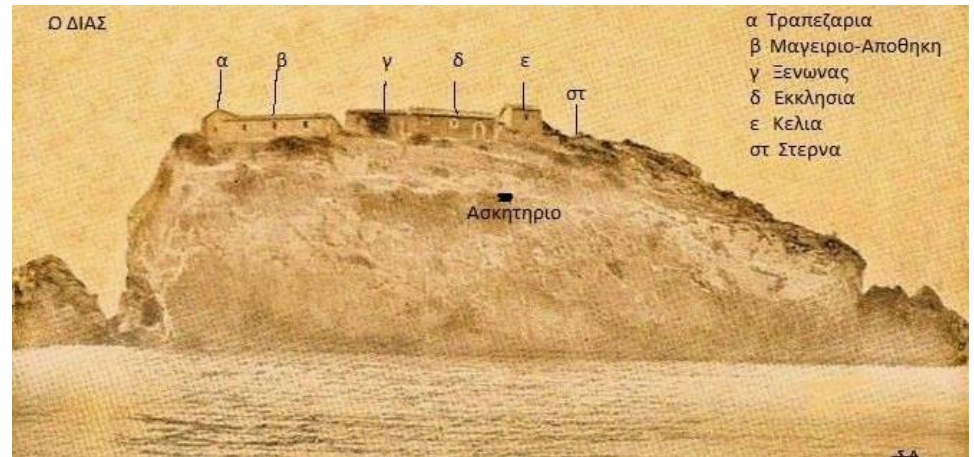
Στον χώρο της Μονής υπήρχαν οι ναοί:

- Αγίου Στεφάνου
- Αγίας Παρασκευής
- Αγίου Σπυρίδωνος
- Αγίου Νικολάου
- Κοιμήσεως Θεοτόκου

Σήμερα υπάρχει ο ναός του Αγίου Ιωάννου Χρυσοστόμου

Μονή Παναγίας Διώτισσας

Οι ιερείς των Ναών

- Κύριλλος Βαλσαμάκης (ανακαινιστής Ιεράς Μονής Εσταυρωμένου) (1600), Κύριλλος Βαλσαμάκης (1840)
- Ιερώνυμος, Ιωάννης, Χριστόφορος, Σταύρος Ιγγλέσης
- Ευλόγιος Δημητράτος, Προκόπιος Ρουμελιώτης, Πολυχρόνης Κουρούκλης, Θρασύβουλος Λυκιαρδόπουλος (1920), Μιχαήλ Χριστάτος, Επαμεινώνδας Αποστολάτος (1936-1941), Γεώργιος Στελλάτος (1951-1975), Ιωάννης Κομηνάς (1975-1997), Μιχαήλ Σταματελάτος (1997-2016)

Πόσοι και πόσοι δεν χάρηκαν το χωριό μας!

*«...Και συ, καλή Πεσσάδα,
Αρχοντοπούλα, που ζης στην εξοχή,
αλλά στην πρασινάδα,
τη θάλασσα κυττάζεις και ρεμβάζεις...»*

Μικελής Άβλιχος (Ατελές Σχεδίασμα Ωδή στην Πεσσάδα)

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

π. Μάρκος Αποστολάτος, Γεώργιος Όρκουλας, Λεωνίδας Καππάτος, Ελένη Δελακά, Ντιντία Ιγγλέση, Βάσω & Διονύσης Σκλαβούνος, Μαίρη Όρκουλα, Αλεξάνδρα Άνθη, Μαρία Δάλλα, Δώρα Μαρκάτου, «ΡΙΦΟΛΤΣΟ»

†Μπεμπέκα Βασιλάτου-Ιγγλέση, †Ευαγγελία Βαλσαμάκη-Όρκουλα, †Γιαννάκης Μολφέτας, †Αλέκος Αποστολάτος, †Νικόλαος Ευαγγελάτος

Τους Φωτογράφους της Πεσσάδας:

Γεράσιμος (Jerry) Αποστολάτος,

Ευτυχία Χαρτουλιάρη, Κόννυ Μπακουλάκη-Jenkins